

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Binnenstebuiten

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 7 november 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 3 oktober 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de speelleergroep 't Krummeltje van Kindcentrum Binnenstebuiten.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma, om de brede ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, gedrag en beweging te stimuleren. Ze gebruiken vaste routines om te zorgen dat de kinderen weten wat er gaat gebeuren. Door te verwoorden wat er in de groep gebeurt en door gesprekjes met de kinderen aan te gaan leren ze de kinderen nieuwe (Nederlandse) woorden.

De pedagogisch medewerkers weten hoe het met een peuter gaat en ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets nog niet aan het leren zijn of nog moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers geven de peuters aandacht in kleine groepjes.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun kind gaat. In overleg met de ouders dragen zij de informatie over de ontwikkeling van het kind, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Kinderopvangorganisatie: Ska

LRK-nummer: 165724675

Totaal aantal doelgroepeuters: 7

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan, waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

In de uitwerking van de thema's kunnen de pedagogisch medewerkers duidelijker benoemen wat ze precies met de activiteiten en de begeleiding van de peuters willen bereiken. Ook kunnen ze deze doelen preciezer afstemmen op de verschillen in het ontwikkelingsniveau van de peuters.

De leiding heeft nog geen doelen geformuleerd voor het ontwikkelingsniveau dat ze aan het eind van de voorschoolse periode met de peuters willen bereiken. Door dit wel te doen kan beter vastgesteld worden of het aanbod en de begeleiding effect hebben gehad en in hoeverre de peuters op vierjarige leeftijd hun achterstand hebben ingelopen.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Kindcentrum Binnenstebuiten in Hooglanderveen.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de speelleergroep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, de pedagogisch medewerkers, de ve-coach, de jonge kind specialist en de manager van het team pedagogiek. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken in aanwezigheid van de regiomanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard van het onderzoek op de speelleergroep 't Krummeltje van Kindcentrum Binnenstebuiten.

Conclusie

De meeste standaarden die we hebben onderzocht in de speelleergroep van kindcentrum Binnenstebuiten waarden we als Voldoende.

Context

De speelleergroep is een onderdeel van een kindcentrum met daarin ook een kinderdagverblijf en een buitenschoolse opvang. Het merendeel van de peuters komt 4 dagdelen per week. Er is in de afgelopen periode sprake geweest van wisselingen in het personeel dat betrokken is bij de speelleergroep.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 18 maart 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de houder na een herstelaanbod voldoet aan de basisvoorwaarden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de speelleergroep 't Krummeltje van Kindcentrum Binnenstebuiten.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1 Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken weliswaar een vve-methode, maar kunnen hier doelgerichter mee werken. We merken dat bij de ervaren pedagogisch medewerkers veel kennis impliciet aanwezig is. Dat is een kracht, maar ook een valkuil. Bij het formuleren van doelen kunnen de pedagogisch medewerkers er meer op letten of het concreet genoeg is welk gedrag ze willen zien bij de peuters. Daarnaast is het ook nodig de doelen toe te spitsen bijvoorbeeld op de peuters die al meer kunnen of juist net starten. Aan de hand van concrete doelen is het voor het team helder waar naar toe gewerkt wordt en kan ook beter vastgesteld worden wanneer een doel is bereikt.

De observatie vond plaats in een rustweek tussen twee thema's. We hebben met de pedagogisch medewerkers besproken dat het er bij de inrichting van de ruimte vooral om gaat rijk en gevarieerd spel en gesprekjes uit te lokken.

OP2 Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Wel is dit cursusjaar een nieuw instrument in gebruik genomen dat de pedagogisch medewerkers in de vingers moeten krijgen. We bespraken dat het belangrijk is observaties van kinderen te verzamelen om daarmee periodiek het observatie-instrument in te vullen. We zien kansen om

aan de hand van de ontwikkelingslijnen een sterkere verbinding te leggen tussen het doelgerichte aanbod (zie OP1) en de ijkpunten in de ontwikkeling van de peuters.

OP3 Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen met een dagritme en met routines voor duidelijkheid en voorspelbaarheid voor de peuters. Zij geven aan dat het bieden van een veilige en voorspelbare omgeving dit jaar een belangrijk ontwikkelthema is. De effecten van de corona-periode op de peuters en de diversiteit in de samenstelling van de groep vragen hierom. De pedagogisch medewerkers stemmen hun interactie, begeleiding en de activiteiten af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Ook stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie.

Op basis van onze observatie hebben we met de pedagogisch medewerkers gesproken over de betrokkenheid van de peuters. We zien dat niet alle peuters even betrokken zijn. Het aanbieden van activiteiten die precies aansluiten bij waar een peuter aan toe is kan de betrokkenheid vergroten. Ook de duur van de grote kring kwam aan de orde. We zien kansen om de aanwezigheid twee beroepskrachten nog meer te benutten door in kleine groepjes te werken.

OP6 Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als Voldoende.

Na de corona-periode, waarin er belemmeringen waren in het contact met de ouders, start het ouderbeleid nu weer op. Er is weer contact met ouders tijdens het halen en brengen en de bijeenkomsten voor ouders komen er weer aan. De voorleesconsulenten van de bibliotheek spelen hierin een rol. De ouders die we spraken geven aan dat zij met de pedagogisch medewerkers regelmatig over de ontwikkeling van hun kind spreken en dat er intensiever contact is bij bijzonderheden.

De medewerkers van de speelleergroep werken samen met de naastgelegen basisschool, waar de meeste peuters naar toe gaan. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een warme overdracht van de gegevens over de ontwikkeling van het kind. Over andere onderwerpen, bijvoorbeeld het aanbod en het ouderbeleid is er geen structureel overleg met de school. En ook de gewoonte om de peuters een keer per maand met de kleuters samen te laten spelen is na de corona-periode nog niet opgepakt. Dit heeft ook te maken met personele wisselingen in de basisschool. Nu die achter de rug zijn liggen er kansen de samenwerking met de school weer structureel op te pakken en samen te werken aan een doorgaande lijn in de ontwikkeling van de doelgroepkinderen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1 Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

Voor de speelleergroep zijn geen doelen geformuleerd voor de resultaten die de organisatie met de doelgroepkinderen wil bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Impliciet is het doel dat de peuters hun achterstand in halen en zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 gaan. Wat dat concreet betekent is echter niet afgesproken en niet opgenomen in het pedagogisch plan van de voorschool. In de gesprekken komt naar voren dat er door de peutertoetsen en de observaties wel een beeld is van het ontwikkelingsniveau dat de peuters bereiken bij hun overstap naar de basisschool. Een stap om te zetten is het formuleren van concrete doelen, passend bij de kenmerken van de kindpopulatie. Daarmee kan de leiding het effect van de voorschoolse educatie evalueren en zich erover verantwoorden.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als Voldoende.

De houder heeft in een pedagogisch beleidsplan opgeschreven wat zij met de voorschoolse educatie wil bereiken. Voor de speelleergroep is dit uitgewerkt in een pedagogisch werkplan. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op. Naar aanleiding van observaties op de groep en in frequent werkoverleg vindt evaluatie plaats. De verbeterpunten uit de evaluaties worden opgenomen in het jaarplan. In het lopende jaarplan is, na de corona-periode, veel aandacht voor de basis van waaruit kinderen zich ontwikkelen: een veilige gestructureerde omgeving. Ook observaties van het pedagogisch en educatief handelen zijn een onderdeel van de kwaliteitszorg.

KA2 Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan de ontwikkeling van hun professionaliteit op het terrein van voorschoolse educatie. Onlangs is een training gevolgd in het gebruiken van een nieuw observatieinstrument. Ook begeleiding door de coach in de groep is een onderdeel van professionalisering.

In de gesprekken horen we dat de visie op ontwikkeling van het jonge kind wordt gedragen door de locatieleiding en de pedagogisch medewerkers. Ieder is vanuit haar eigen rol gemotiveerd bij te dragen aan de kwaliteit van voorschoolse educatie in de speelleergroep. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de ontwikkeling van de peuters. Daarnaast is er bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie verder te ontwikkelen.

KA3 Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De houder verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Dit gebeurt volgens een format dat de gemeente hiervoor heeft opgesteld.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Ska herkent zich in het inspectierapport. We zien dat medewerkers op de speelleergroep veel kennis en ervaring hebben. We gaan zorgen voor borging van deze kennis naar nieuwe medewerkers.

Spelend leren is voor de peuters een mooie manier om met en van elkaar te leren. We zien de waarde van de groep kinderen, die meer en minder talig zijn zo spelenderwijs betekenisvolle taal leren.

In het voorjaar van 2022 zijn we Ska breed gestart met een ander kind-volgsysteem. Dit systeem KIJK! geeft mooie kansen om aan de hand van de ontwikkelingslijnen een sterkere verbinding te leggen tussen het doelgerichte aanbod. Het zicht op de ontwikkeling van kinderen wordt hierdoor beter in beeld gebracht. Werken aan concrete doelen wordt daardoor verhelderd.

Hierdoor zal het aanbod voor individuele kinderen scherper worden. De differentiatie van de doelgroep zal hierdoor ook verbeteren.

De VE-coach en de Jonge Kind Specialist houden hierbij zicht op de kwaliteit van het VE-aanbod op de locatie.

Ska is partner bij het tot stand komen van het gemeentelijke convenant VE dat met onderwijs en kinderopvang wordt vastgesteld. De (concept) resultaatafspraak is dat de opbrengsten van de observaties laten zien dat er een leeftijdsadequate groei is in de ontwikkeling van de kinderen met een vve-indicatie. Deze opbrengsten vormen de input van de kwaliteitsdialoog, die de partners met elkaar voeren.